

Asia: VN/5137/2022-OM-229

Ehdotus uudeksi valmiuslaiksi; työryhmän mietintö

1 luku. Yleiset säännökset

1 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus kiittää mahdollisuudesta lausua ehdotukseksi uudesta valmiuslaista.

Laki sisältäisi lisäksi säännökset velvollisuudesta varautua häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin. Varautumista koskevalla sääntelyllä pyritään ennakkollisesti varmistumaan siitä, että julkisten hallintotehtävien hoitaminen jatkuu mahdollisimman häiriöttömänä kaikissa olosuhteissa.

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus (myöhemmin keskus) pitää esitettyä sääntelyä varautumisvelvollisuudesta häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin erittäin tervetulleena ja tarpeellisenä. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaympäristössä merkittävät riskit realisoituvat usein jo normaaliolojen häiriötilanteissa ennen varsinaisia poikkeusoloja. Tällaisia ovat esimerkiksi kyberhäiriöt, lääkkeiden saatavuuskatkokset, henkilöstövaje sekä epidemia-aallot.

On perusteltua, että varautumisvelvoite ulotetaan myös normaaliolojen häiriötilanteisiin. Tämä vahvistaa potilas- ja asiakasturvallisuuden kannalta keskeisten, katkeamattomien perustoimintojen turvaamista kaikissa olosuhteissa. Tällaisia toimintoja ovat muun muassa päivystys, tehohoito, dialyysi, ensihoito, lääkehoidon toteuttaminen sekä infektioiden torjunta ja hallinta. Toimintojen jatkuvuus ja varmistaminen ovat erityisen tärkeitä haavoittuvien henkilöiden erilaisissa välttämättömän huolenpidon ja hoivan tarpeissa. Häiriötilanteet voivat aiheuttaa myös äkillisiä psykososiaalisen tuen tarpeita.

2 luku. Varautumisvelvollisuus

Yleisen varautumisvelvollisuuden organisatorista soveltamisalaa (6 §:n 1 mom.) koskevat huomiot:

-

Yleisen varautumisvelvollisuuden aineellista sisältöä (6-8 §) koskevat huomiot:

Uuden 7 §:n mukaan hyvinvointialueella on varautumisvelvollisena nimenomainen velvoite tunnistaa toimintansa jatkuvuutta merkittävästi uhkaavat häiriöt sekä arvioida niihin liittyvät riskit. Keskus pitää riskien arviointia ja hallintaa koskevaa lakitasoista kirjausta kannatettavana ja tärkeänä, sillä se selkeyttää velvoitetta ja vahvistaa sen sitovuutta. Vaikka riskien arviointia ja hallintaa on tehty aiemminkin osana toimintaa, lakitasoinen sääntely korostaa tarvetta toteuttaa tehtävää aiempaa systemaattisemmin ja yhdenmukaisemmin. Samalla se velvoittaa huolehtimaan siitä, että riskienhallinta on jatkuvaa ja ajantasaista toimintaa, eikä rajoitu yksinomaan määräajoin päivitettävään asiakirjatyöhön, vaan kytkeytyy kiinteästi käytännön johtamiseen ja toiminnan seurantaan.

Keskus haluaa lisäksi painottaa, että riskien tarkastelussa on olennaista arvioida niiden vaikutukset asiakas- ja potilasturvallisuuteen. Riskienhallinnan tulee tukea erityisesti turvallisten ja keskeytymättömien palvelujen toteutumista kaikissa olosuhteissa, jotta varautuminen vahvistaa myös käytännön hoito- ja palveluprosessien turvallisuutta.

8§:ssä ehdotetaan säädettävän varautumisvelvollisen velvoitteesta laatia ja ylläpitää valmiussuunnitelmaa, suunnitelman vähimmäisvaatimuksista sekä velvoitteista ylläpitää toimijan toimintavalmiutta muilla varautumistoimenpiteillä. Pykälässä valmiussuunnittelusta säädettäisiin aiempaa yksityiskohtaisemmin.

Keskus pitää valmiussuunnittelua koskevan sääntelyn vähimmäissisällön määrittelyä sekä jatkuvan riskienarvioinnin korostamista perusteltuna ja kannatettavana. Selkeästi määriteltä vähimmäissisältö yhdessä jatkuvana prosessina toteutettavan riskienarvioinnin kanssa ohjaa varautumisvelvollisia turvallisuuskriittiseen ja ennakoivaan ajatteluun. Tämä parantaa edellytyksiä tunnistaa ennalta myös hoito- ja palveluprosessien haavoittuvuuksia, kuten esimerkiksi kriittisiä riippuvuuksia tieto- ja viestintäjärjestelmistä, ostopalveluista tai logistisista ketjuista.

Keskus haluaa kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että pelkkä valmiussuunnitelma-asiakirja ei itsessään takaa toimintakykyä häiriötilanteissa. Suunnitelmien tulee olla kiinteä osa toiminnanohjausta, johtamisjärjestelmiä, perehdyttämistä, osaamisen kehittämistä, mittarointia ja säännöllistä harjoittelua. Muutoin on olemassa riski, että varautuminen jää muodolliseksi eikä tue todellista suorituskykyä poikkeavissa olosuhteissa. Lisäksi on tärkeää ylläpitää normaalioloissa systemaattista asiakas- ja potilasturvallisuuden täydennyskoulutusta, omavalvontaa ja kehittämistä sekä jatkuvaa turvallisuuden tilannekuvan seurantaa, jotta organisaation normaalitoimintaan kuuluisi korkeatasoinen turvallisuusosaaminen, turvallisuutta ylläpitävä toimintakulttuuri ja systemaattiset toimintamallit, joilla suojaudutaan virheiltä ja vahingoilta. Nämä valmiudet helpottavat häiriötilanteiden ja poikkeusolojen hallintaa sekä pienentävät niihin liittyviä ja niiden aikana korostuvia asiakas- ja potilasturvallisuuteen kohdistuvia riskejä.

Keskus pitää tärkeänä, että valmiussuunnittelussa ja sen toimeenpanossa kiinnitetään erityistä huomiota kriittisten palvelujen ja hoitoketjujen jatkuvuuden turvaamiseen. Tällaisia ovat esimerkiksi päivystys, tehohoito, ensihoito, leikkaustoiminta, dialyysihoidot, synnytystoiminta sekä mielenterveys- ja päihdepalvelujen kriittiset osat sekä sosiaalihuollossa kohdattavat erilaiset kiireellisiä toimenpiteitä vaativat ja välttämättömän hoivan ja huolenpidon tilanteet.

Lisäksi valmiussuunnittelussa tulisi huomioida lääkehoidon ja lääkintälaitteiden turvallisuus, mukaan lukien toimituskatkosten hallinta, korvaavien valmisteiden käyttöönotto sekä laitehuollon varajärjestelyt. Samoin infektioiden torjunta, potilaiden eristys- ja kohortointikyky sekä toiminta epidemiatilanteissa ovat keskeisiä asiakas- ja potilasturvallisuuden osa-alueita.

Tieto- ja potilastietojärjestelmien häiriösietoisuus on olennainen osa palvelujen jatkuvuutta. Valmiussuunnittelussa tulisi kuvata toimintamallit tilanteisiin, joissa järjestelmät eivät ole käytettävissä, mukaan lukien manuaaliset prosessit sekä tietoturvapoikkeamien mahdolliset kliiniset vaikutukset. Keskus korostaa lisäksi, että varautumisessa on huomioitava myös häiriötilanteista ja poikkeusoloista toipuminen. Tieto- ja potilastietojärjestelmien osalta tämä tarkoittaa selkeitä menettelyjä järjestelmien hallittuun palauttamiseen, tietojen eheyden varmistamiseen, manuaalisesti tuotetun tiedon asianmukaiseen kirjaamiseen jälkikäteen sekä mahdollisten tietoturvaloukkausten vaikutusten arviointiin potilas- ja asiakasturvallisuuden näkökulmasta. Toipumisvaiheen suunnitelmallisuus on keskeinen osa kokonaisresilienssiä ja turvallisen toiminnan palauttamista normaaliin tasoon.

Henkilöstön saatavuus, osaaminen ja tarkoituksenmukainen työnjako poikkeus- ja häiriötilanteissa ovat keskeisiä toimeenpanokyvyn tekijöitä. Tämä edellyttää ennakollista suunnittelua esimerkiksi pätevyyksien joustavasta käytöstä, perehdytyksestä sekä työvuorosuunnittelun kriittisistä periaatteista.

Keskus pitää harjoituksia ja toimintavalmiuden ylläpitoa koskevaa sääntelyä erityisen tärkeänä. Asiakas- ja potilasturvallisuus poikkeustilanteissa on käytännössä toimeenpanokykyä: kykyä muuttaa hoito- ja palveluprosesseja nopeasti, priorisoida oikein, johtaa tilannetta ja varmistaa selkeä viestintä. Harjoittelu- ja koulutusvelvoitteen korostaminen vahvistaa tätä käytännön suorituskykyä ja on siten erittäin kannatettavaa.

Muut 2 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

3. luku Poikkeusoloista ja lisätoimivaltuuksien käyttöönotosta päättäminen

Poikkeusolojen edellytyksiä (11 §, vrt. nyk. poikkeusolojen määritelmä) koskevat huomiot:

-

Poikkeusolojen alkamista ja päättymistä koskevaa päätöksentekoa (12 ja 21 §) koskevat huomiot:

-

Lisätoimivaltuuksien käyttöönottonen menettelyä (13-20 §) koskevat huomiot:

-

Valtioneuvoston erityisiä seurantavelvollisuuksia (22 ja 23 §) koskevat huomiot:

-

4 luku. Poikkeusolojen hallinnan ohjaus ja hallinnon erityisjärjestelyt

4 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

5 luku. Lisätoimivaltuuksien käyttöperiaatteet ja soveltamista koskevat yleiset säännökset

5 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

6 luku. Hallinnon järjestäminen ja valtion taloudenhoito

6 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

7 luku. Työvoiman saatavuuden turvaaminen

7 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

8 luku. Työvelvollisuus

8 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

Keskus pitää perusteltuina työvoiman riittävyyden varmistamiseen ja työvelvoitteen täsmentämiseen liittyviä muutoksia. Asiakas- ja potilasturvallisuuden varmentamiseksi on tarkoituksenmukaista ulottaa sosiaali- ja terveydenhuollon erityinen työvelvoite koskemaan myös sosiaalihuoltoa.

Keskus pitää sinänsä kannatettavana pykälässä säädettyä viiden vuoden ajallista rajausta, jolla pyritään varmistamaan, että työvelvoitteen piiriin kuuluvilla henkilöillä on riittävän ajantasaiset tiedot ja taidot sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien hoitamiseen. Tavoite osaamisen ajantasaisuuden turvaamisesta on asiakas- ja potilasturvallisuuden näkökulmasta perusteltu. Keskus kuitenkin toteaa, että pelkkä ajallinen rajausta ei sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien vaatavuus huomioon ottaen yksiselitteisesti takaa riittävää osaamista. Tehtäväkohtainen osaamisen varmistaminen ja tarvittava perehdytys ovat välttämättömiä ennen työmääräyksen mukaisten

tehtävien aloittamista, jotta työvelvoitteen toimeenpano ei vaaranna asiakas- ja potilasturvallisuutta. Työvelvoitteen toimeenpanon yhteydessä tulee varmistua siitä, ettei henkilön ammattioikeuksia ole rajoitettu siihen tehtävään, johon hänet ollaan työmääräyksellä velvoittamassa.

Keskus kiinnittää huomiota myös siihen, että sosiaali- ja terveydenhuollon erityistä työvelvollisuutta koskevan sääntelyn toimeenpanossa on arvioitava vaikutuksia henkilöstön jaksamiseen sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa henkilöstön kuormitus on tyypillisesti jo valmiiksi korkea, ja työvelvoitteen laajamittainen soveltaminen voi lisätä riskiä uupumiseen, työkyvyn heikkenemiseen ja henkilöstön pysyvään poistumaan alalta. Lisäksi henkilöstön siirrot tehtävästä toiseen voivat aiheuttaa katkoksia normaalioloissa toimiviin palvelu- ja hoitopolkuihin, mikä voi heikentää palvelujen jatkuvuutta ja asiakas- ja potilasturvallisuutta myös niiden palveluiden osalta, joihin työvelvoitetta ei suoraan kohdisteta. Näiden kokonaisvaikutusten ennakkollinen arviointi on keskeistä sääntelyn käytännön toteuttamiskelpoisuuden kannalta.

9 luku. Sotilaallisen puolustusvalmiuden turvaaminen

9 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

10 luku. Liikkumisen ja oleskelun rajoittaminen sekä väestön siirtäminen

10 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

11 luku. Otto-oikeudet ja palvelujen suorittamisvelvollisuus

11 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

12 luku. Väestön välttämättömän toimeentulon turvaaminen ja sosiaaliturvan muutokset

12 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

13 luku. Välttämättömien hyödykkeiden ja palvelujen saatavuuden turvaaminen

13 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

14 luku. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä koulutuksen turvaaminen

14 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

95 § Sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaan kohdistuvat toimenpiteet

Poikkeusolojen aikana voidaan pitää odotuksenmukaisena sosiaali- ja terveydenhuollon merkittävää kuormittumista ja tarvetta ohjata alan voimavaroja kaikkein välttämättöimpiin toimintoihin ja palveluihin. Asiakas- ja potilasturvallisuuden näkökulmasta on perusteltua, että tarvittaessa toimintayksiköt voitaisiin velvoittaa eri tavoin antamaan hoitoa ja huolenpitoa turvattomilta alueilta sijoitetuille henkilöille. Asiakas- ja potilasturvallisuus tulisi kuitenkin poikkeusoloissakin pyrkiä varmentamaan tilanteeseen nähden riittävällä tavalla, mikäli sosiaalihuollon yksiköksi rekisteröityyn yksikköön sijoitettaisiin terveydenhuollon potilaita, tai terveydenhuollon yksikköön sosiaalihuollon asiakkaita.

96 § Sosiaali- ja terveystalveluja koskevat poikkeukset

Pykälässä säädettäisiin sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämiseen kohdistuvasta poikkeusmahdollisuudesta, joilla voitaisiin turvata väestön sosiaali- ja terveydenhuollon toimintakyky. Välttämättöimpien ja kriittisten talveluiden toteuttamiseksi on ymmärrettävää, että kiireettömmiä toimenpiteitä voidaan joutua rajaamaan tai tiettyjä talveluja asettamaan etusijalle.

Oletettavaa on poikkeusolojen pitkittyneessä kriisitilanteessa paine ja resurssitarve sosiaalihuollossa kohdentuisi ohjaukseen ja neuvontaan, kiireelliseen avun ja tuen tarpeen arviointiin sekä välttämättömän toimentulon, hoivan ja huolenpidon järjestämiseen. Asiakasturvallisuuden toteutumisen näkökulmasta on edelleenkin huolehdittava siitä, että sosiaalihuollon tuen tarpeessa olevan henkilön kiireellisen tuen tarve arvioidaan ja kiireelliset hoivan ja huolenpidon turvaavat päätökset tehdään välittömästi.

98§ Poikkeaminen sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden ammatissa toimimisen edellytyksistä.

Keskus pitää ymmärrettävänä, että poikkeusoloissa voidaan joutua säätämään tilapäisiä poikkeuksia sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden ammatissa toimimisen edellytyksistä henkilöstön riittävyyden turvaamiseksi. Pykälään sisältyvä välttämättömyys- ja turvallisuusrajaus on asiakas- ja potilasturvallisuuden kannalta keskeinen ja kannatettava.

Keskus korostaa kuitenkin, että kelpoisuusvaatimuksista poikkeaminen merkitsee aina myös osaamis- ja vastuurakenteiden muutosta, mikä voi lisätä hoito- ja talveluprosesseihin liittyviä riskejä. Poikkeusten soveltamisen tulee perustua tehtäväkohtaiseen riskinarviointiin ja siihen, että henkilön osaaminen on tosiasiallisesti riittävä kyseisten tehtävien hoitamiseen. Pelkkä muodollinen koulutustausta ei kaikissa tilanteissa takaa ajantasaista tai tehtävään soveltuvaa osaamista.

Keskus pitää tärkeänä, että ennen poikkeusjärjestelyjen toimeenpanoa varmistetaan riittävä perehdytys, selkeä työnjako sekä toimiva ohjaus ja konsultaatiorakenne. Erityisesti tilanteissa, joissa tehtäviä siirretään tai laajennetaan, on huolehdittava siitä, että vastuut ovat yksiselitteiset ja että

ammattillinen tuki on tosiasiallisesti saatavilla. Henkilöstöjoustojen osalta lakiin tarvitaan selkeät rajaukset siitä, milloin ja miten lääkehoitoa voidaan delegoida ilman, että asiakas- ja potilasturvallisuus vaarantuu.

Lisäksi keskus korostaa, että poikkeamismahdollisuuksien käyttöönoton vaikutuksia asiakas- ja potilasturvallisuuteen tulee seurata systemaattisesti. Poikkeusjärjestelyjen tulee olla ajallisesti rajattuja, suhteellisuusperiaatteen mukaisia ja purettavissa viipymättä, kun henkilöstötilanne sen sallii.

Keskus pitää erittäin tärkeänä, että laissa säilytetään nimenomainen edellytys siitä, ettei poikkeaminen saa vaarantaa asiakas- ja potilasturvallisuutta. Tämä edellyttää käytännössä ennakkollista vaikutusarviointia, toimivaa johtamista sekä riittävää valvontaa myös poikkeusoloissa.

Pykälä 99 sisältää poikkeusoloissa erittäin keskeiset toimivaltuudet lääke- ja verihuollon sekä terveydenhuollon tavaroiden ja palveluiden saatavuuden turvaamisesta. Toimivaltuudet ovat perusteltuja tilanteissa, joissa maahantuonti, jakelu tai tuotanto häiriintyvät laajasti ja uhkaavat väestön terveydenhuollon toimivuutta. Pykälän soveltaminen edellyttää kuitenkin täsmällisiä asiakas-, potilas- ja lääkitysturvallisuutta turvaavia reunaehtoja, koska toimivaltuuksilla voidaan muuttaa olennaisesti lääkehuollon rakenteita, priorisointia ja jakeluketjuja poikkeusoloissa. Lääkitysturvallisuuden kannalta on välttämätöntä, että poikkeusoloissakin säilytetään keskeiset turvallisuusperiaatteet, kuten riittävä dokumentointi, perehdytys ja lääkityspoikkeamien ehkäisy. Toimivaltuuksien käytön tulee tukea myös turvallisten lääkehoitokäytäntöjen toteutumista.

Keskus esittää pykälän täydentämistä siten, että siihen sisällytetään velvoite arvioida päätösten vaikutukset ennakkollisesti asiakas-, potilas- ja lääkitysturvallisuuteen sekä varmistaa kriittisten lääkehoitojen keskeytymätön saatavuus. Jakelu- ja toimintavelvoitteiden muutokset voivat lisätä lääkityspoikkeamien riskiä, joten kaikkien päätösten tulee sisältää vaatimus riittävästä perehdytyksestä, dokumentaatiosta ja turvallisten työprosessien säilyttämisestä. Lääkkeen määrääjille asetettavat velvoitteet tulee rajata tarkasti siten, ettei kliininen harkinta tai asiakkaan/potilaan yksilöllinen lääkehoito vaarannu.

Pykälän soveltamisen tulee perustua korkeaan kynnyksarvoon, ja sen toimeenpanossa on varmistettava sekä potilaiden että lääkeshoidon turvallisuus kaikissa olosuhteissa.

Pykälä 100 on tärkeä lisä valmiuslakiin, sillä se mahdollistaa velvoitevarastojen laajamittaisen käyttöönoton tilanteissa, joissa lääkkeiden ja lääkkeiden valmistuksessa käytettävien tarvikkeiden saatavuus on vakavasti uhattuna poikkeusoloissa. Toimivaltuus on perusteltu, koska laajat toimitusketju- tai tuotantohäiriöt voivat uhata väestön terveydenhuollon kannalta välttämättömien lääkehoitojen jatkuvuutta.

Asiakas-, potilas- ja lääkitysturvallisuuden näkökulmasta pykälän soveltamisessa on kuitenkin varmistettava, että varastojen käyttöä ohjataan tarkkarajaisesti ja lääkkeiden vapauttaminen perustuu ennakolliseen arvioon kriittisistä lääkeryhmistä ja potilasryhmistä. Päätöksenteon tulee varmistaa, että velvoitevarastoista vapautettavat lääkkeet kohdennetaan ensisijaisesti potilaille, joille ei ole hoitovaihtoehtoja, ja että käyttöaiheet määritellään selkeästi. Lisäksi tulee edellyttää, että velvoitevarastojen laajamittainen käyttöönotto yhdistetään riskinarvioon lääkityspoikkeamien ja lääkehoitojen katkosten estämiseksi. Varastojen kohdentamista hyvinvointialueille tulee tehdä läpinäkyvin perustein, jotta asiakkaiden ja potilaiden yhdenvertainen pääsy välttämättömiin lääkkeisiin toteutuu myös alueellisten häiriöiden aikana.

Pykälä on tarpeellinen, mutta sen toimeenpanossa tulee säilyttää korkea kynnys ja varmistaa, että kaikki päätökset turvaavat kriittisten lääkehoitojen jatkuvuuden ja ehkäisevät asiakas-, potilas- ja lääkitysturvallisuuden vaarantumista.

15 luku. Asumisen järjestäminen

15 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

16 luku. Rahoitusmarkkinoiden ja vakuutusmarkkinoiden turvaaminen

16 luvun (pl. 110 §) säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

110 §:n 1 momentin 1 kohtaa (vientikielto) koskevat huomiot:

-

110 §:n 1 momentin 2 kohtaa (tuontikielto) koskevat huomiot:

-

110 §:n 1 momentin 3 kohtaa (tiettyjen taloudellisten toimien kieltäminen) koskevat huomiot:

-

110 §:n 1 momentin 4 kohtaa (kotiuttamisvelvollisuus) koskevat huomiot:

-

110 §:n 2-5 momenttia koskevat huomiot:

-

17 luku. Energia-, vesi- ja jätehuollon turvaaminen

17 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

18 luku. Välttämättömien viestintä- ja postipalveluiden turvaaminen

18 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

19 luku. Ruoantuotannon turvaaminen

19 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

20 luku. Välttämättömän rakentamisen turvaaminen

20 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

III osaa koskevat yleiset kysymykset

Toimivaltuusosan rakennetta ja toimivaltuuksien sääntelytapaa koskevat yleiset huomiot:

-

Mahdolliset muut koko toimivaltuusosaa koskevat huomiot:

-

21 luku. Lisätoimivaltuuksien täytäntöönpanoa koskevat yleiset säännökset

21 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

22 luku. Lisätoimivaltuuksien täytäntöönpanoa koskevat erityiset säännökset

22 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

23 luku. Korvaukset

23 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

24 luku ja rikoslain muuttamista koskeva lakiehdotus. Rangaistussäännökset

Valmiuslain 24 luvun ja rikoslain muuttamista koskevan lakiehdotuksen (2. lakiehdotus) säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

25 luku. Muutoksenhaku

25 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

HE-luonnoksen yleisperustelut

Vaikutusten arviointia koskevat huomiot:

-

Säätämisyjärjestysperusteluja koskevat huomiot:

-

Muut HE-luonnoksen perusteluja koskevat huomiot:

-

Työryhmän mietintö

Uudistuksen tarpeellisuutta ja sen keskeisiä ratkaisuja koskevat yleiset kannanotot:

-

Muut työryhmän mietintöä koskevat yleiset huomiot:

-

Sahlström Merja
Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus - Asiakas- ja
potilasturvallisuuskeskuksen lausuntoa ovat valmistelleet keskuksen
asiantuntijat Merja Sahlström, Eija Savelius-Koski, Marianne Kuusisto sekä
keskuksen johtaja Tuija Ikonen.